

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Γ'.
ΑΡΙΘΜ. 20 (68).

Συνδρομή, άρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου έτους, εξαμήνος μόνον και προπληρωτέα: Πενταχού φράγκο χρ. 10 ή μάκρ. 8.

ΕΤΟΣ Γ'.
τη 15/27. Οκτωβρίου 1887.

ΤΑ ΕΝ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΔΕΑΚ.

Ο Δεακ (Ferencz Deák) εγεννήθη τῷ 1802 ἐν Kettida, πολίτην τῆς Οὐγγαρίας, ἐξ εὐκαταστάτου καὶ εὐγενοῦς ἑλληνικῆς οἰκογενείας, καταγομένης τῶν ἐν Ζέμωνι ἑλλήνων, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ ἐτι ἐπιζῶντες ἐνταῦθα συγγενεῖς αὐτοῦ.

Ἐκ νεαρῆς ἡλικίας ἐσπούδασεν εὐδοκίμως τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν, καὶ τελευταῖον τὴν νομικὴν ἐπιστήμην ἐν Οὐγγαρίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ καὶ τριακονταετῆς ἐξελέγη βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

Διὸ πολιτικοῦ σταδίου 43 ἐτῶν, ὑπεστήριξε πάντοτε τὴν ὀρθὴν καὶ πρακτικὴν γνώμη, οἱ δὲ συμπολίται αὐτοῦ ἔδρεψαν καὶ δρέπουσι τοὺς καρποὺς τῆς μετριοπαθείας καὶ τῆς φρονιμότητος του. Τῆς δ' ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης τῶν Οὐγγῶν ἠρξάτο ἀξιούμενος ὁ Δεακ, ἀφ' ὅτου ἐν ἔτει 1833 ἐκάθησε τὸ πρῶτον ἐν τῇ Διαιτῇ τοῦ Πρεσβούργου, ἣ δὲ δημοτικότης του διήρκεσε μέχρι τῆς 1. Ιανουαρίου 1876, ἔτε οἱ οὐγγῶν φιλελεύθεροι ἀπεχαιρέτησαν διὰ παντὸς τὸν θνήσκοντα ἔξοχον καὶ περικλητῆ ἀρχηγόν των. Ὅλιγοὶ πολιτικοὶ ἄνδρες τῶν τε ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων, ὑπῆρξαν τέσων συνεπειῶν πρὸς ἑαυτούς, καὶ ἐκρίθησαν ὑπὸ τῶν συγχρόνων τόσον δικαίως ὡς Δεακ ζήσας καὶ ἀναστραφείς ἐν μέσῳ τῶν ἀστῶν τῆς Βουδαπέστης ἐπὶ 40 ἔτη, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ λησμονηθῇ ταχέως ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του.

Ὡς πάντες οἱ οὐγγῶν πατριῶται ἤθελε καὶ ὁ Δεακ τὴν ἔθνην τῆς Οὐγγαρίας ἀνδραγα-

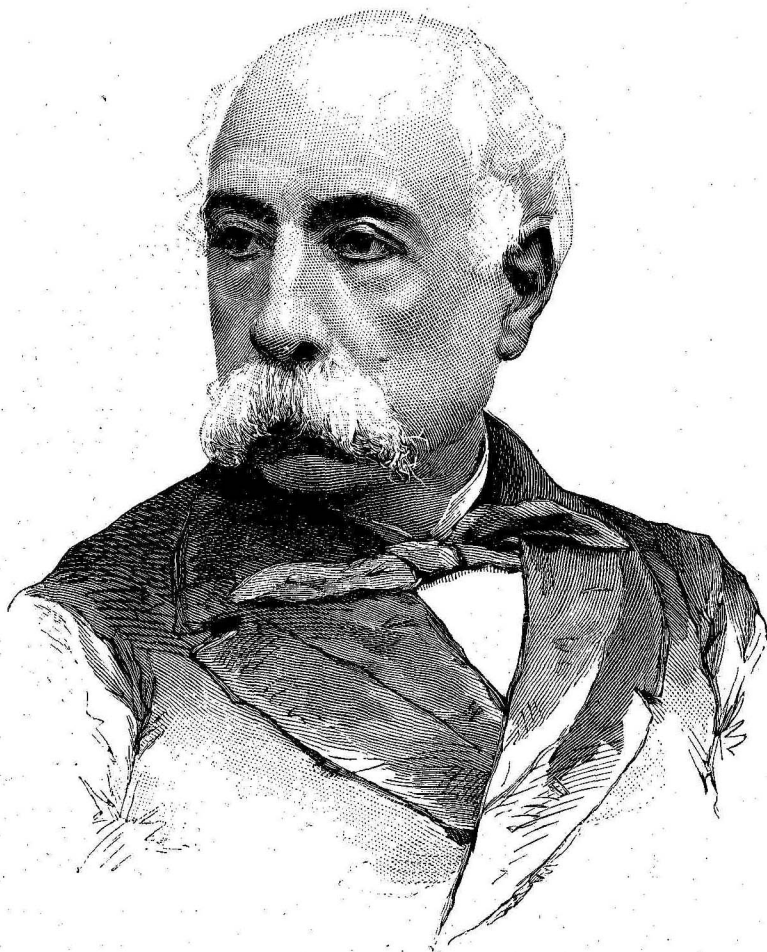
ξίαν τε καὶ αὐτονομίαν, ἀλλ' ἐν ἀντιθέσει πρὸς πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἐφφάνει, ὅτι ἡ Οὐγγαρία θὰ ἐτήρει καὶ τὴν ὑπαρξίν της καὶ τὴν ἐν Ἐυρώπῃ θέσιν της ἀριστὰ, διὰ δυναστικῆς ἐνώσεως πρὸς τὴν Αὐστρίαν· ἔθεν ὁ ὕπ' αὐτοῦ

ἐκπονηθεὶς *δυναμὸς* (dualisme) πληροῦ τὸν διπλοῦν τοῦτον σκοπόν. Δὲν ἐλησιμόνησαν οἱ Οὐγγῶν ἐκ τίνος φρικαλέας θέσεως ἐξήγαγεν αὐτοὺς πρὸ εἰκοσαετίας τὸ νῦν ἐπικρατοῦν σύνταγμα τοῦ Δεακ.

Οἱ Οὐγγῶν ἀναμνησκόναται εὐγνωμόνως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐπιφανεστάτου καὶ ἀτρομήτου πολεμίῳ τῆς καταπίεσεως, τῷ μεγάλῳ πατριώτῳ, ὅστις οὐδέποτε ἐπαύσατο παλαιῶν καὶ διαμαρτυρούμενος, ὅστις οὐδέποτε ἀπέργω, καὶ ἤγαγεν ἐπὶ τέλους τὸ οὐγγρικὸν ἔθνος ἐκ τοῦ σκίου καὶ τῆς δουλείας, εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ εἰς τὸ φῶς. Ἀλλὰ τὸ ἰδιαιτέρον αὐτοῦ διακριτικὸν εἶναι, ὅτι ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐκράτησεν ἀσβεστον τὴν δῆδα τῆς συνταγματικῆς ἐλευθερίας.

Καὶ κατὰ τὰς ζοφερωτάτας ἄρας δὲν ἀπώλεσε τὴν ἐπὶ τὸ εὐτυχὲς μέλλον τῆς Οὐγγαρίας πίστιν, μόνος δ' αὐτός, διὰ τοῦ χρηστοῦ χαρακτήρος καὶ τῶν σοφῶν συμβουλῶν του, ἐπετέλεσε τὸ θαῦμα τῆς ἐν ἔτει 1867 συνδιαλλαγῆς τῆς Οὐγγαρίας μετὰ τοῦ Μονάρχου αὐτῆς, χωρὶς ν' ἀποληφθῇ οὐδὲν ἴχνος μνησικαίας.

Τῇ 29. τοῦ παρελθόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου μετὰ πρωτοφανοῦς λαμπρότητος καὶ μεγαλοπρεπειας, ἐτελέ-

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΚΡΙΣΠΗΣ.

Πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας.

σθησαν ἐνταῦθα ἐν τῇ μητροπόλει τῆς Οὐγγαρίας, τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ μεγάλου οὐγγρου πατριώτου *Φραγκίσκου Deák*, ὅστις διὰ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ συνέσεως καὶ τῶν ἄλλων ἐξόχων αὐτοῦ ἀρετῶν, κατήρτισε μετὰ τῶν συμπολιτευομένων τὸ ἀπὸ εἰκοσαετίας ἤδη ἄριστα λειτουργοῦν οὐγγρικὸν συνταγματικὸν πολιτεῦμα, δι' οὗ ὁ ἀγαθὸς καὶ μεγάλθυμος αὐτοκράτωρ καὶ βασιλεὺς *Φραγκίσκος Ἰωσήφ ὁ Α΄*, κατέστησεν αὐτονομον καὶ ἀνεξάρτητον τὸ οὐγγρικὸν βασιλεῖον, ἀποστολικὸς βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας αὐτὸς τότε (1867) ἐνταῦθα στεφθεὶς, διὰ τοῦ ἱστορικοῦ καὶ μέχρι τοῦ νῦν διατηρουμένου βασιλικοῦ στέμματος τοῦ ἁγίου *Στεφάνου*, τοῦ πρώτου χριστιανοῦ βασιλέως τῶν Οὐγγρων (1000 μ. Χ.).

Εἰς τὰ ἀποκαλυπτήρια ταῦτα, ἢ μάλλον εἰπεῖν, εἰς τὴν ἐθνικὴν καὶ χαρμύσινον ταύτην τῶν ἐλευθέρων Οὐγγρων ἑορτὴν, παρήσαν ὁ αὐτοκράτωρ, οἱ ἀρχιδούκες τῆς Αὐστρίας, οἱ κορυφαῖοι τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐξ ἀπάσης τῆς Αὐστροουγγρικῆς μοναρχίας, οἱ ἐν Βιέννῃ πρέσβεις καὶ οἱ ἐνταῖθα Γεν. πρόξενοι τῶν δυνάμεων, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων σωματείων τοῦ βασιλείου, καὶ πλῆθος λαοῦ.

Ὁ πρόεδρος τῆς πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος ἐπιτροπῆς, *Κόμης Λουδοβίκος Τίσσας* (ἀδελφὸς τοῦ ἀπὸ δωδεκαετίας ἤδη εὐκλεῶς πρωθυπουργοῦντος *Καλμάν Τίσσα*) προσελθὼν ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος καὶ βασιλέως, ἐπὶ λαμπρᾶς ἐξεδρας ἱσταμένου, καὶ ὑπὸ τῶν μεγιστάνων καὶ τῶν ἐν τέλει τῆς μοναρχίας περιστοιχουμένου, εἶπε τάδε εὐλαβῶς καὶ μεγάλη τῇ φωνῇ, οὐγγριστί.

„Μεγαλειώτατε! Ἡ 28. Ἰανουαρίου τοῦ 1876 σωτηρίου ἔτους, ἐπροξένησεν εἰς τὸ οὐγγρικὸν ἔθνος πένθος μέγα! Ὁ *Φραγκίσκος Deák* „ὁ σοφὸς τοῦ ἔθνους“ λίαν εὐλόγως ἐπικαλούμενος, ἔπαυσε τοῦ ζῆν· ἡ τελευτὴ αὐτοῦ ἐγένετο οὐχὶ θάνατος, ἀλλ' ἀποθέσις αὐτοῦ· ὁ βίος τοῦ *Φρ. Deák* ἀποτελεῖ ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ οὐγγρικοῦ ἔθνους, ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς μοναρχίας· ὑπῆρξεν ὁ εὐγενέστερος καὶ ἰσχυρότερος παράγων, οὐτινος ἡ ἐνέργεια, διὰ τῆς χάριτος τῆς θείας προνοίας, κατῴρθωσε τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν αὐτονομίαν καὶ διηύθυνεν ἐκ νέου τὴν πρὸς τὸ στέμμα πλήρη ἀφοσίωσιν καὶ πίστιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν· ἡ ἀγαθὴ αὐτοῦ καρδιά ἐπαλλε πάντοτε διὰ τὴν πατρίδα, ἡ δὲ λάμψις τῆς διανοίας του ἀνέδειξεν αὐτὸν ἄνδρα σοφὸν καὶ συνετόν· δὲν ἐζήτησε προσκαίρους καὶ ψευδεῖς ἐπιτυχίας ἐν τῷ ἔργῳ τῆς αὐστρο-ουγγρικῆς συνδιαλλαγῆς καὶ ἐνότητος, ἀλλ' ἐν τῇ διαρκείᾳ καὶ μονίμῳ κοινότητι τῶν ἀμοιβαίων συμφερόντων, κατέβαλε τὸ ἀκράδαντον θεμέλιον, ἐφ' οὗ νῦν κρηπιδοῦται τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς πατρίδος, τῆς μοναρχίας καὶ τῆς δυναστείας.

Ἡ πρὸς τὴν πατρίδα εὐκρινὴς ἀγάπη, ἡ πολιτικὴ αὐτοῦ σοφία καὶ ἡ χριστιανικὴ πίστις καὶ ἀπλότης, διεφύλαξαν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς ἀποθαρρύνσεως, τῶν ὑπερβολῶν καὶ ἀπὸ τῆς ὀλεθροῦ κενοδοξίας· καὶ οὕτω, διὰ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς διαυγείας τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, ἐγένετο ἡ κινουσα δύναμις τὰ τῶν πολιτευομένων βουλευμάτων, πάντοτε πρὸς τὸ εὐθὲς καὶ πρὸς τὸ ἀγαθόν· τὸ οὐγγρικὸν ἔθνος μετὰ ὀδύνης ἤκουσε, καὶ ἔκλαυσε πικρῶς τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου ἀνδρός. Ἡ *A. M.* ἡ σεπτὴ καὶ χαριτόβρυτος ἡμῶν ἄνασσα, ἐν ὀνόματι τῆς δυναστείας, κατέθεσεν ἰδίᾳ χεῖρὶ ἐπὶ τὸ φέρετρόν αὐτοῦ λαμπρὸν στέφανον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης· τὰ δάκρυα, ἅτινα τότε ἔρρυσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς σεπτῆς ἡμῶν βασιλίσσης, ἐγένοντο θησαυρὸς πολύτιμος τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ ὑπόμνημα καὶ τεκμήριον διηνεκῆς βασιλικῆς χάριτος καὶ ἀγάπης.

Σύμπαν τὸ ἔθνος ἦλθεν ὡς εἰς προσκύνημα τότε ἐνταῦθα εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου, ὅπως ἀποδώσῃ τὰς τελευταίας ἐπικηδεύουσας τιμὰς εἰς τὸν μέγαν νεκρόν· ἡ δὲ Ἑμετέρα καισαροβασιλικὴ καὶ ἀποστολικὴ μεγαλειότης μετὰ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, διέταξεν, ὅπως τὸ λείψανον τοῦ *Φρ. Deák* ταφῆ ἀναλόγως τῆς ἀξίας αὐτοῦ, τὸ δὲ οὐγγρικὸν ἔθνος ἤγειρε, μεγαλειώτατε, τὸ μαυσωλεῖον τοῦτο, ἰδίᾳ καὶ ὀλοπροθύμῳ δαπάνῃ διακοσιῶν χιλιάδων φλωρινίων.

Ἄλλ' ἄρα γε ἦτο ἀνάγκη ὅπως ἐγεροῦν μνημεῖον εἰς τὸν *Φρ. Deák*; τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐγράφη εἰς τὰς πλάκας τῆς ἱστορίας, διὰ γραμμάτων ἀνεξίτηλων, διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐχὶ πάντες ἀναγινώσκουσι τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας, ἔπρεπε λοιπόν, ὅπως ἡ ἀνάμνησις τοῦ *Φρ. Deák* λάβῃ τὴν ἐξωτερικὴν ταύτην μορφήν, καὶ ὑπομνήσκῃ εἰς πάντας διηνεκῶς, ὅτι ἕκαστος ὀφείλει ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ, ἵνα ἐκτελεῖ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντα.

Τὸ καλλιτέχνημα τοῦτο, μεγαλειώτατε, εἶναι ἔργον καλλιτεχνῶν τῆς ἡμετέρας πατρίδος· καὶ ἠδύναντο μὲν οἱ ἀλλοδαποὶ ἀριστοτέχναι νὰ κατασκευάσωσι μνημεῖον ὑπέριον τοῦ παρόντος, ἀλλ' ὅμως δὲν θὰ εἶχε παρ' ἡμῖν τὴν ἱστορικὴν ἀξίαν, ἣν ἔχει τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τῶν ὁμογενῶν καλλιτεχνῶν, δι' οὗ καταφαίνεται ἡ μεγίστη πρόοδος, ἣν, ἐπὶ τῆς ἐνδόξου βασιλείας τῆς ὑμ. μεγαλειότητος, τὸ ἔθνος ἡμῶν διεπράξατο εἰς τε τὰς τέχνας καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας· ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ καλλιτέχνης τοῦ ἐθνικοῦ τούτου μνημεῖου *Adolphe Huszár*, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀριστουργήματος αὐτοῦ ἀπεβίωσε πρὸ διετίας περίπου, ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς τέχνης αὐτοῦ· ἡ οὐγγρικὴ καλλιτεχνία ἐπέπληθη τὸν θάνατον τοῦ θρηνομένου ἀνδρός· ἀλλ' ἐπέπρωτο αὐτῷ, ἵνα διὰ τοῦ τελευταίου τούτου ἔργου τῶν καλλιτεχνικῶν αὐτοῦ χειρῶν, ἐγγράφῃ εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀθάνατον, ὡς ἐγράφη καὶ τὸ ὄνομα τοῦ *Φρ. Deák*.

Τὸ μνημεῖον εἶναι ἤδη ἕτοιμον, ὅπως ἀποκαλυφθῆ *urbi et orbi* — τῇ πόλει καὶ τῷ κόσμῳ· ἀναμένομεν τὰς πρὸς τοῦτο ἐπιταγὰς τῆς Ἑμ. Μεγαλειότητος.

Ἄλλὰ καὶ γένοιτο, Μεγαλειώτατε, ὅπως τὸ μνημεῖον τοῦτο ἐμπνέῃ πάντοτε εἰς ἕκαστον πατριώτην τὴν πρότροπὴν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ποιητοῦ *Jokai* „ἐργαζώμεθα οἱ πάντες ἀναταπαύστως διὰ τὸ μνημεῖον τοῦ *Φρ. Deák*, διὰ τὴν ἰσχυρὰν καὶ εὐτυχῆ Οὐγγαρίαν.“

Ζητωκραυγαὶ ἀπὸ μυρίων στομάτων ἐπέστεψαν τοὺς λόγους τούτους τοῦ ῥήτορος· τοῦ δὲ βασιλέως *Megengetem* οὐγγριστί καὶ μεγαλοφώνως εἰπόντος, τουτέστιν *ἐπιυρέπω* τὰ ἀποκαλυπτήρια, ἀπεκαλύφθη ὁ μεγαλοπρεπέστατος Ἄνδριάνς τοῦ *Deák*, ὃν περιῆλθεν ὁ αὐτοκράτωρ ὑπὸ τῶν ἀρχιδουκῶν καὶ ἀρχιδουκισσῶν ἀκολουθούμενος καὶ εὐφημούμενος ἐνθουσιωδῶς ὑπὸ πάντων, *eljen a Király, eljen a Haza* — Ζήτω ὁ βασιλεὺς! Ζήτω ἡ πατρίς! ἀναφωνούντων· τελευταῖον δὲ ὁ ἀρχιδούκαρχος τῆς Βουδαπέστης *Károly Ráth* προσεφώνεσε τὸν αὐτοκράτορα ἀπερχόμενον καὶ εἶπεν αὐτῷ ταῦτα: „Δέξασθε, μεγαλειώτατε, τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐγκαρδίου καὶ βαθυτάτης ἡμῶν εὐγνωμοσύνης· διότι ἡ Ἑμ. μεγαλειότης ἠδύκνησεν, ὅπως διὰ τῆς βασιλικῆς Αὐτῆς παρουσίας ἐξάρῃ τὴν σημασίαν καὶ τὴν χαρὰν τῆς σημερινῆς ἐθνικῆς ἡμῶν πανηγύρεως· ἄλλως τε εἴμεθα εἰδισμένοι εἰς τὰ μεγάλα καὶ ἐθνικὰ συμβεβηκότα, λυπηρά τε καὶ χαρμύσυνα, νὰ βλέπωμεν πάντοτε πρῶτον καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Ἑμ. καισαροβασιλικὴν μεγαλειότητα· Ζήτω ὁ βασιλεὺς! Ζήτω τὸ ἔθνος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ βασιλέως ἀπο τῆς ἐορτῆς τῶν ἐγκαινίων, ὁ αὐτὸς ἀρχιδήμαρχος τῆς πόλεως, ἀπάντων εἰς τὸν Λουδοβίκον Τίσσαν, ὅστις ἐν ὀνόματι τοῦ οὐγγρικοῦ ἔθνους ἐδωρήσατο τῇ πόλει τῆς Βουδαπέστης τὸ μαιουσιεῖον τοῦ Δεάκ, εἶπεν αὐτῷ τάδε „ἐν ὀνόματι τῶν δημοτικῶν ἑρχῶν τῆς πρωτεύουσας τοῦ κράτους Βουδαπέστης, διαβεβαίω τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς πατρίδος ἡμῶν, ὅτι ἡ ἡμετέρα πρωτεύουσα πόλις, ἱερὰν καὶ πατριωτικὴν καθήκον ἐκτελοῦσα, τὸ μνημεῖον τοῦτο τῆς ἐξόχου καὶ εὐλαβικοῦ φιλοπατρίας, τὸ λαμπρότατον αὐτῆς κόσμημα, θὰ διατηρήσῃ εὐλαβῶς ἀνέπαφον, ὡς ἱερὰν κληρονομίαν, πρὸς διδασκαλίαν καὶ παραίνεσιν τῶν ἐπερχομένων γενεῶν· ζήτω ὁ βασιλεὺς! ζήτω ἡ αὐτόνομος καὶ ἐλευθέρα πατρίς!

Καὶ οὕτως ἐληξεν ἡ μεγάλη αὐτῆ ἐορτὴ καὶ πανήγυρις τῆς οὐγγρικῆς φιλοπατρίας τε καὶ ἐλευθερίας, καὶ παρεδόθη εἰς τὰς μεταγενεστέρας γενεὰς ἡ σεπτὴ καὶ προσφιλεστάτη μορφή του μεγάλου πατριώτου καὶ ἐξόχου ἀνδρός, πρὸς ἀνάμνησιν τῶν πρὸς τὴν ἐλευθέραν πατρίδα ὀφειλομένων καθηκόντων, ὑπὸ πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν πολιτῶν.

Τὸ μαιουσιεῖον τοῦ Δεάκ ἴσταται ἐντὸς ὠραίου κήπου ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως καὶ ἀπέναντι τῆς μεγάλης κρεμαστῆς γεφύρας τοῦ ποταμοῦ· ὁ Δεάκ ἐκ χαλκοῦ κατεργασμένος, καὶ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἀπόβλεπων, κἀθηται ἐπὶ τῆς πρωθυπουργικῆς αὐτοῦ ἔδρας, οἰοῦντι προεδρεύων τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐκτείνων μικρὸν τὴν δεξιὰν χεῖρα, καὶ ὡσεὶ διαλεγόμενος περὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος· πρὸς τὰ κάτω δὲ καὶ περίξ τῆς ὑψηλῆς καὶ τετραγώνου πυραμίδος, ἐφ' ἧς κἀθηται ὁ Δεάκ, ἴστανται μεγαλοπρεπῶς τέσσαρες συμβολικαὶ μορφαί, ἐκ χαλκοῦ ὡσαύτως κατεργασμέναι· τρεῖς νεαραὶ γυναῖκες, καὶ εἰς γέρον πολίος — ἡ δικαιοσύνη, φέρουσα στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ κρατοῦσα τὰ σταθμὰ καὶ τὴν βίβλον τῶν νόμων — ἡ πολιτικὴ ἐπιστήμη, καθημένη, καὶ ἔχουσα ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ἀναπεπταμένον τὸν συνταγματικὸν χάρτην, καὶ ἐξηγοῦσα αὐτὸν εἰς τὰ παρ' αὐτῇ ἰστάμενα δύο παιδιά — ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, γυνὴ ἀξιοπρεπῆς, βαστάζουσα εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς τὸ τέκνον τῆς, πρὸς ὃ δεικνύει τὸ οὐγγρικὸν στέμμα, ὅπερ κρατεῖ εἰς τὴν δεξιὰν αὐτῆς χεῖρα· ἡ δὲ τετάρτη ἀλληγορικὴ μορφή — ἡ ἐνότης καὶ συμφιλίωσις μεταξὺ Ἀσιατικῆς καὶ Οὐγγρικής, πρὸς τὸν Δούναβιν ἀποβλέπουσα, παριστάνει γέροντα πολὺν καθήμενον, ὅστις

συνάπτει τὰς χεῖρας δύο νεανίσκων ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐνύμων αὐτοῦ ἰσταμένων, καὶ ἐρειδομένων, τοῦ μὲν ἐπὶ τοῦ αὐστριακοῦ, τοῦ δὲ ἐπὶ τοῦ οὐγγρικοῦ ἔθνικοῦ στέμματος, καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν εὐλογεῖ αὐτοὺς ὁ πολίος γέρον, οἰοῦντι χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος ἐπὶ τούτῳ· οὐδεμία δ' ἀμφιβολία, ὅτι οἱ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δούλης Ἑλλάδος Ἕλληνες ἐπισταμένως ταῦτα ἀναγινώσκοντες, καὶ τὴν φιλοπατριάν τῶν οὐγγρων ἐπαινοῦντες καὶ θαυμάζοντες, ὀλοπροθύμως καὶ αὐτοὶ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, θὰ συνεισφέρωσιν, ὅπως ἐγερθῶσιν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου οἱ ἀνδριάντες τῶν αἰδιδίμων πρώτων βασιλέων τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος Ὁθωνος καὶ Ἀμαλίας, ὡς καὶ τῶν ἄλλων προμάχων, εὐεργετῶν καὶ ἐλευθερωτῶν τῆς ἡμετέρας πατρίδος· καὶ τοῦτο, ὅπως πρὸς τὰς ἐνδόξους καὶ δαφνοστεφεῖς αὐτῶν μορφὰς ἀποβλέποντες εὐγνώμωνως τε καὶ εὐλαβῶς ἐμπνεώμεθα ὑπὸ τῶν εὐγενῶν καὶ μεγαλοεργῶν αἰσθημάτων καὶ φρονημάτων τῆς πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀγάπης, ὑπὲρ ὧν ἐκεῖνοι ἰσοβίως ἠγωνίσθησαν καὶ ἐθυσιάσθησαν. Ἡ πρὸ τινων μηνῶν ἐν Κερκυρᾷ ἀνεγερσις τοῦ ἀνδριάντος Ἰωάννου τοῦ Καποδίστρια, τοῦ πρώτου καὶ σοφοῦ κυβερνήτου τῆς ἀπὸ τῶν μαχῶν τῆς ἐπαναστάσεως αἱματοφόρου Ἑλλάδος, ἦν, ἀληθῶς, ἔργον καὶ καθήκον ὅσιον καὶ ἱερὸν, καὶ ἐπάξιον τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐγενοῦς φιλοπατρίας τῶν Κερκυραίων.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ ἡγεμονικὴ μεγαλοδωρία τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Αἰγύπτου μεγάλου καὶ κλεινοῦ εὐεργέτου τοῦ γένους ἡμῶν τοῦ ἐκ Μετζόβου τῆς εὐάνδρου Ἡλείου Γεωργίου Ἀβέρωφ, ἐκόσμησε τὰ προύλαια τοῦ ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου διὰ τῶν λαμπρῶν ἀνδριάντων τῶν πρωταθλητῶν καὶ πρωτομαρτύρων Γρηγορίου τοῦ Ε', τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, καὶ Ρήγα τοῦ Φεβρουαίου, τοῦ ἀθανάτου ψάλτου τῶν ὕμνων τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ δὴ καὶ κατὰ καιροὺς ἐδωρήσατο δύο περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑλληνικοῦ μετζοβείου Πολυτεχνείου, καὶ ἀνεγερσιν τῆς στρατιωτικῆς Σχολῆς τῶν Εὐελεπίδων, οὐχ ἦττον ὅμως, ἀπέκειται καὶ εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ ἑλληνας, ὅπως διὰ τῆς χρηματικῆς αὐτῶν προσφορᾶς, ἐκτελέσωσι τὰ ὑπολειπόμενα, πρὸς τιμὴν καὶ εὐημερίαν τῆς πολυπαθοῦς ἡμῶν πατρίδος.

Ἐν Βουδαπέστῃ, τῇ 4. Ὀκτωβρίου 1887.

ΓΡ. ΓΩΓΟΣ, Ἀρχιμανδρίτης.

Η ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΠΑΡ' ΕΛΛΗΣΙ ΚΑΙ ΑΣΙΑΝΟΙΣ.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ὡς γνωστόν, ἔφερον ἐν μόνον ὄνομα, ὅπερ ἦν ἐκ τῶν εἰδικῶν δικαιωμάτων τοῦ πατρὸς νὰ ἐκλέγῃ τὰ ὀνόματα τῶν ἑαυτοῦ τέκνων καὶ νὰ μεταβάλλῃ αὐτὰ κατὰ τὸ δοκοῦν. Συνειδίξετο νὰ καλῆται ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν τῷ ὀνόματι τοῦ πρὸς πατρὸς πάππου αὐτοῦ· τούτου δείγματα πολλὰ εὐρηται ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἱστορίᾳ· οὕτως ὁ παρὰ Δημοσθένει Σωσίθεος λέγει „τῷ μὲν πρεσβυτάτῳ ἐθέμην τὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμαυτοῦ ὄνομα, Σωσίαν, ὡσπερ δίκαιόν ἐστι, καὶ ὑπέδωκα τῷ πρεσβυτάτῳ τοῦτο τὸ ὄνομα.“ Εὐστάθιος δὲ εἰσέτι φησί, „Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι παλαιάτατον ἔθος ἦν τοὺς ἐγγόνους καλεῖσθαι τοῖς τῶν πάππων ὀνόμασιν.“ Ὅποια συνήθεια ἐπεκράτει καθόλου ὡς πρὸς τὰ ἐπιλοιπα τέκνα δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου τοῦ Δημοσθένους, ἐν ᾧ ὁ Σωσίθεος ἀκολουθεῖ λέγων·

„τῷ δὲ μετ' αὐτὸν γενομένῳ τούτῳ ἐθέμην Εὐβουλίδην, ὅπερ ἦν ὄνομα τῷ πατρὶ τῷ τῆς μητρὸς τοῦ παιδὸς τουτουῖ· τῷ δὲ μετὰ τούτου Μενεσθέα ἐθέμην· καὶ ὁ γὰρ Μενεσθεὺς οἰκεῖος ἦν τῆς ἐμῆς γυναικός· τῷ δὲ νεωτάτῳ ἐθέμην ὄνομα Καλλίστρατον, ὃ ἦν ὄνομα τῷ πατρὶ τῷ τῆς ἐμῆς μητρὸς.“

Φαίνεται ἔτι ὅτι καὶ αἱ μητέρες ἐνίοτε ἐδικαιοῦντο νὰ θέτωσιν ὀνόματα τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ἐνθα ἡ Ἰοκάστη λέγει·

„τὴν μὲν Ἰσμήνην πατὴρ ὠνόμασε·
τὴν δὲ πρόθεον Ἀντιγόνην ἐγώ.“

Συνέβαινε δὲ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ Ἀριστοφάνους, ἐνίοτε καὶ ἔρις μεταξὺ τῶν γονέων, ἐὰν δὲν συνεφώνουν περὶ τοῦ τεθησομένου τῷ παιδί ὀνόματος·

„Μετὰ ταῦθ', ὅπως νῶν ἐγένεθ' υἱὸς οἴτσι,
ἐμοὶ τε δὴ καὶ τῇ γυναικί, τῇ γαθῇ,
περὶ τούνοματος δὴ ταῦτ' εἰλοδορούμεθα.“